

Obrost modry (*Physcia caesia* (Hoffm.) Furnr.)

Plecha:

Listkowata (drobnolistkowata typu *Physcia*), rozetkowata do nieregularnej, do 5 cm średnicy, ściśle przylegająca do podłoża, głęboko wcinana, czasami łącząca się z innymi plechami. Odcinki szerokości do 3 mm, zazwyczaj węższe, czasem nakładających się na siebie, kiedy indziej wyraźnie oddzielone, bez rzęsek, widełkowato lub nieregularnie wcinane, wysmukłe, bez izydiów, zawsze z soraliami. Powierzchnia górna szara lub niebieskawa, w warunkach górskich często z białym plamkami. Soredia marginalne do mniej więcej powierzchniowych, często występują główkowate, niebieskawe soralia. Kora górna paraplektenchymatyczna. Rdzeń biały. Kora dolna prosoplektenchymatyczna. Powierzchnia dolna biała do szarej na obwodzie, ku środkowi ciemnoszara do czarnej, czasami z czarnymi chwytnikami.

Fot. 1 Typowa, rozetkowata plecha obrostu modrego na betonie.

Fot. 3 Połączone rozetki plech obrostu modrego.

Fot. 2 Plecha obrostu modrego rosnącego w warunkach górskich.

Owocniki:

Apotecja lekanorowe, siedzące, do 1,5 mm średnicy, rzadko występujące. Brzeżek gładki lub karbowany. Tarczki brązowo-czarne, czasami niebieskawo oprószone.

Fot. 3 Zakończenia odcinków plechy, soralia oraz owocniki obrośtu modrego.

Hymenium bezbarwne w dolnej części, brązowe w górnej. Hypotecjum bezbarwne lub żółtawe. Parafyzy proste lub rzadko rozgałęzione, główkowate. Zarodniki brązowe, dwukomórkowe, ze zgrubiałymi ściankami, o wymiarach 15-24 x 7-11 mikrometrów, po 8 w worku. Pyknidy występują bardzo rzadko. Pyknokonidia półcylicydryczne, 4-6 x 1 mikrometrów.

Barwienia:

Kora górna i rdzeń K+ żółty, C-, KC-, P+ żółty do pomarańczowy.

Metabolity wtórne:

Kora górna zawiera atranorin, rdzeń zawiera atranorin, zeorin i czasami niezidentyfikowane triterpeny.

Podłoże i ekologia:

Rośnie głównie na kwaśnych skałach w terenie otwartym (krzemian, piaskowce) oraz na cemencie i betonie, ale występuje również na drewnie, korze drzew, mszakach oraz, co jest ewenementem, na korodującym metalu.

Występowanie:

Gatunek szeroko rozpowszechniony w strefie arktycznej oraz lasach borealnych w strefie umiarkowanej. W Polsce pospolity na całym obszarze.

Uwagi:

Phyrcia Caesia może być czasem trudna do odróżnienia od *Phyrcia poncinsii* (nie występuje w Polsce), ale bardzo charakterystyczne soralia i wyraźnie wypukłe odcinki drugiego gatunku pozwalają je łatwo odróżnić.

Opracowanie i zdjęcia: Grzegorz Gajkowski „Porost”